

- 3** FYRRE DAGE
Deng Anqing
- 9** PÅ DANSK HEDDER
KINAS HOVEDSTAD PEKING
Carsten Boyer Thøgersen
- 12** SYMBOLISME I KINESISK
KUNST OG KULTUR
Peder Havemann
- 16** KVINDER PÅ PLAKATEN
Stig Thøgersen
- 17** KINAS REVOLUTIONÆRE
UNGDOM
Troels Kjems Petersen
- 20** DEN FORTSATTE LANGE MARCH
Li Xing
- 29** DKK NYT
- 30** TO SÆT AF DRØMME
Bertel Heurlin
- 36** DET HVIDE GULD
Peder Havemann
- 40** KINAS STORE AI-SATSNING
Jacob Stubbe Østergaard
- 42** GRØN AGENDA OG
GLOBAL INSPIRATION
Søren Glensholm
- 44** TRE ANMELDELSER
- 48** GUAN JU

Det røde kvindekompagni er en ballet fra 1964 og en af de otte mønsteroperaer under Kulturrevolutionen.

Se s. 16

DANMARK-KINA udgives med støtte

S.C. VAN FONDEN

DANMARK-KINA er en mellemfolkelig forening, der fortæller om Kina i Danmark.

Gennem Danmark-Kina kan du få udbygget din viden om Kina og dyrke din interesse for Kina. Danmark-Kina blev stiftet i 1952.

DanmarkKina 友

KINAS ÅRHUNDREDE

For at forstå verden kan det være en hjælp at sætte etiketter på. Hvor man talte om det 19. århundrede som Pax Britannica, den britiske fred, så var det 20. århundrede det amerikanske. Og nu taler mange om det 21. århundrede som det kinesiske.

Det, der har ligget i det britiske og amerikanske århundrede, har været en reel overlegenhed, i bund og grund udsprunget af rå magt. Økonomisk og militært. Med det på plads har det været uproblematisk at lade den kulturelle side være ansigtet udadtil, og man har oplevet det vestlige værdigrundlag som relativt uomtvistet, fordi styrken og gennemslagskraften var så indlysende. Vi har i Vesten været vant til at dominere og definere, og vores bedrevenhed har været enorm. Vi har ment, at vores model ikke bare var den bedste men også den eneste rigtige.

Og nu står vi så i det kinesiske århundrede. Man skal ikke hæfte sig for meget ved betegnelsen, det vigtige er, at vi i Vesten står over for en alvorlig udfordring. Ikke bare er Kina den opstigende magt økonomisk og til dels militært men også civilisatorisk. Vi står midt i en svær øvelse, specielt svær for os, der kommer fra Vesten og har en forestilling om, at vores verdensopfattelse er den, som alle andre må rette sig efter og rette ind efter. Når vi støder på noget, der udfordrer det iboende hegemoniske vestlige verdenssyn, bliver vi udfordret på en måde, vi ikke forestiller os.

Her mener jeg, der er to pointer, man skal huske. Den ene er, man skal tage udgangspunkt i, at værdier kan diskuteres. Faktisk er det sundt, for det er en god øvelse at kunne argumentere for det, man tror på og mener. Den anden er, at man kan have mere end et værdisystem. Kan man leve med forskellige opfattelser? Ja, det kan man. Historisk har man haft samfund, hvor fx forskellige religioner eller forskellige politiske holdninger ikke alene har levet med og ved siden af hinanden, men også hver især har kunnet udfolde sig og blomstre.

Den kinesiske udfordring til os er også forestillingen om fredelig sameksistens og ligeberettigelse mellem forskellige nationer og folkeslag. Vi er farvet af opfattelsen af historien i det 19. og 20. århundrede, fra den tid, hvor vi så verden som en arena, hvor vi havde vundet kampen. Men prøver man at tænke anderledes, kan man fundere over, hvilke værdier Kina står for og om det ville kunne bibringe os en mere mangfoldig og broget verden.

Kan man forestille sig, at Kina vil bruge sin i hvert fald økonomiske og til dels også militære magt på en anden måde, end vi gjorde, da vi havde den gule førertrøje på? Jeg tror, det her vil gøre en forskel, hvordan vi agerer. Der er to ting, man skal være sig bevidst.

Den ene er, at tryk avler modtryk. Med den stigende kinesiske selvbevidsthed vil man kun styrke de kræfter også i Kina, der går i retninger, vi ikke ønsker, ved bombastisk belæring og ydmygende despekt. Vi ser nemlig nok et mere selvbevidst Kina, men også et Kina, der føler sig omringet og holdt nede og derfor er mere kampberedt og enøjet end under andre omstændigheder.

Den anden er, at uvidenhed gør svag. Vil man ændre på det, man måtte opfatte som værende forkert eller uhensigtsmæssigt, så må man kvalificere sit grundlag. Jeg vil appellere til, at man sætter sig ind i det, man udtaler sig om. Jeg er rystet over den uvidenhed, der er om Kina og kinesisk kultur og samfund. Ud over faktuel viden savner jeg nysgerrighed og åbenhed, hvor man spørger ind til og vil lære af hinanden.

Så jo, jeg tror, det gør en forskel, hvordan vi agerer over for Kina. Vi kan bruge eksemplets magt. Tolerance findes. Accept af forskellighed kan udvikles. Vi kan gøre den øvelse at vende tingene på hovedet. Hvad kan vi lære af Kina? Hvad kunne vi forestille os, kinesere ville sætte spørgsmålstejn ved hos os? Kan vi i fællesskab gøre verden til et bedre sted at leve for os alle? Og kan det egentlig lade sig gøre uden fællesskab på denne samme ene klode?

Det er værd at tænke over, og det er egentlig det, der er mit ærinde. Ikke svar men spørgsmål.

Med ønsket om et bedre nyt år
Julie Brink